

Aan: Gemeenteraad Gemeente Medemblik
t.a.v.: Afra Reus, griffier

Datum: 17 februari 2025
Contact.: dhr Guido Brummelkamp, secretaris rekenkamer
Bijlage:
Onderwerp: Onderzoeksplan voor onderzoek naar jeugdzorg

Beste mevrouw Reus,

Op dinsdag 11 februari hebben de rekenkamer Medemblik-Opmeer, de rekenkamer Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland (SED) en de rekenkamer Hoorn besloten een gezamenlijk onderzoek uit voeren naar de jeugdzorg. Ten behoeve van de uitvoering van het onderzoeksplan hebben zij een convenant opgesteld.

Voor de uitvoering van het onderzoek wordt gebruik gemaakt van de eigen onderzoekscapaciteit van de rekenkamer Medemblik-Opmeer. Deze wordt aangevuld met twee onderzoekers die gespecialiseerd zijn in de jeugdzorg.

Hieronder volgt een korte samenvatting van de onderzoeksopzet:

Vraagstelling onderzoek jeugdzorg

De centrale vragen voor dit onderzoek luiden:

‘Welke resultaten behalen wijkteams met hun dienstverlening aan kinderen en ouders? Worden kinderen en gezinnen adequaat geholpen in de eerste lijn en worden zij als gespecialiseerde zorg nodig is, goed doorverwezen, overgedragen en gemonitord? Houden de wijkteams daarbij grip op kwaliteit en kosten?’

Deze algemene vraagstelling valt uiteen in deelvragen:

Doelmatigheid

- In hoeverre is bij kinderen en gezinnen die gespecialiseerde jeugdzorg ontvangen eerst nagegaan welke mogelijkheden er zijn van lichtere vormen van hulp (eerstelijns hulp)? Hoe gebeurt dat bij de wijkteams en hoe gebeurt dat bij de huisartsen?
- Welke afspraken worden bij een hulptraject gemaakt over kosten, hoe houdt de gemeente zicht op de uitgaven? In hoeverre is zij in staat de kosten van een traject te beheersen? Zijn daarbij verschillen tussen trajecten die starten bij het wijkteam en trajecten die starten bij de huisarts?

Doeltreffendheid

- Wat is de precieze opdracht voor de wijkteams? Wie is er verantwoordelijk voor het realiseren van de doelen en hoe wordt op de realisatie van die doelen toegezien?
- In hoeverre wordt er gewerkt volgens het principe één gezin, één plan één regisseur? Zijn daarbij verschillen tussen trajecten die starten bij het wijkteam en trajecten die starten bij de huisarts?
- In hoeverre wordt er afgestemd tussen huisarts en wijkteam? Is er samenwerking? Wanneer gebeurt dat wel en wanneer niet?
- Hoe wordt er op toegezien dat de geboden zorg aan een kind of gezin adequaat is? Bij doorverwijzing door het wijkteam moet het wijkteam als regisseur daarop toezien. In hoeverre slaagt het wijkteam daarin? Hoe wordt bij een doorverwijzing door een huisarts toegezien op de adequaatheid van een traject?
- In hoeverre wordt in de hulpverlening ook aandacht besteed aan eventuele andere problemen of omstandigheden (zoals eventuele schulden, verslaving, huisvestingsproblemen, inkomensondersteuning, etc). Zijn daarbij verschillen tussen trajecten die starten bij het wijkteam en trajecten die starten bij de huisarts?
- In hoeverre wordt inhoud gegeven aan het streven om een kind of een gezin zoveel mogelijk de eigen regie te laten voeren over het traject?

Rechtmatigheid

- Hoe wordt toegezien op de rechtmatigheid van de zorg (voor zover die gefinancierd wordt door de gemeente)?
- Hoe houden de gemeenten na een beschikking bij of de declaraties passen binnen de afgesproken kaders?
- In hoeverre zijn wijkteams en huisartsen alert op eventuele misstanden/onrechtmatigheden. In hoeverre geven zij eventuele signalen af aan de gemeente of de GR 'Zorg in Regio Westfriesland'?

Toegankelijkheid

- In hoeverre is jeugdzorg beschikbaar? Zijn daarbij verschillen tussen wijkteam en huisarts?
- Wat zijn de wachttijden en wachtlijsten voor de verschillende vormen van jeugdzorg? Zijn hier historische gegevens over? Hoe ontwikkelden de wachttijden en wachtlijsten zich door de jaren heen?
- Wat voor hulp wordt er geboden als een kind of gezin op een wachtlijst staat? Is er in de tussentijd alternatieve hulp? Zijn daarbij verschillen tussen wijkteam en huisarts?
- In hoeverre dekt het aanbod van jeugdzorg de vraag?

Achtergrondvragen

- Hoeveel kinderen en gezinnen uit Hoorn, Medemblik en Opmeer ontvangen hulp/zorg die wordt gefinancierd door de gemeente?
- Hoeveel kinderen en gezinnen worden geholpen met de verschillende vormen van lichte zorg en/of gespecialiseerde zorg?

Aanpak

Het onderzoek zal bestaan uit de volgende elementen:

- Verzamelen data bij de gemeenten: Het overkoepelend cijfermatige beeld zal moeten worden verkregen bij de afdelingen concerncontrol, zorg en welzijn en eventueel het wijkteam. Bij 'Zorg in Regio Westfriesland' worden vervolgens nadere gegevens verzameld over de omvang van de geboden specialistische en hoogspecialistische zorg.
- Interviews met zorg- en hulpverleners uit de eerste lijn: Er wordt gespreid over de zes gemeenten, gesproken met huisartsen en met consulenten/casusregisseurs van wijkteams over eerstelijns zorg en casusregie
- Interviews met specialistische en hoog specialistische jeugdzorg: Om een beeld te krijgen van het proces rond specialistische zorg wordt gesproken met de belangrijkste regionale zorgaanbieders. We spreken met medewerkers die de dagelijkse praktijk van de hulpverlening goed kennen, die rond individuele kinderen/gezinnen regelmatig schakelen met de regisseurs van de wijkteams, en in systemen de voortgang van trajecten moeten bijhouden.
- Gesprekken met ontvangers van jeugdzorg: Gespreid over de zes gemeenten wordt gesproken met 15 tot 20 ontvangers van jeugdzorg.

Tijdpad

Het onderzoek gaat in februari 2025 van start en heeft naar verwachting -vanwege termijnen voor ambtelijk en bestuurlijk wederhoor een doorlooptijd van 6 maanden.

Met vriendelijke groet,

Irene Makelaar

Voorzitter rekenkamer Medemblik-Opmeer